

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt tirsdag den 21. januar 2020

Sag 107/2019

(2. afdeling)

A

(advokat Henrik Oehlenschläger)

mod

B

(advokat Rasmus Nilsson-Børresen)

I tidligere instanser er afsagt kendelse af Fogedretten i Glostrup den 15. marts 2019 (FS 32-3888/2019) og af Østre Landsrets 24. afdeling den 30. april 2019 (B-327-19).

I påkendelsen har deltaget fem dommere: Marianne Højgaard Pedersen, Jon Stokholm, Poul Dahl Jensen, Jens Peter Christensen og Lars Apostoli.

Påstande

A har nedlagt påstand om, at sagen fremmes, og at hun indsættes i besiddelse af bilen mrk. BMW 325i aut Coupé, årg. 2006, stelnr. ..., reg.nr. ...

B har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

A mistede den 6. oktober 2015 rådigheden over sin bil (BMW 325i aut Coupé, årg. 2006, stel.nr. ..., reg.nr. ...) som følge af, at hendes daværende kæreste, D, der var i besiddelse af bilen, solgte denne til en bilforhandler (C) mod udlevering af bilens registreringsattest og fremvisning af en forfalsket fuldmagt.

A rettede den 8. oktober 2015 via sin advokat henvendelse til C med oplysning om, at hun var den retmæssige ejer af bilen, og at overdragelsen var sket uden hendes medvirken. Da C ikke udleverede bilen, indgav hun den 9. oktober 2015 politianmeldelse. I anmeldelsen – der først er fremlagt for Højesteret – hedder det bl.a.:

”H A S T E R

Vedr.: Anmodning om beslaglæggelse. – Anmeldelse af underslæb m.v.

Som advokat for A, ..., anmoder jeg herved om, at der i medfør af retsplejelovens § 801, stk. 1, nr. 3, jf. § 803, stk. 1, bliver iværksat beslaglæggelse af en bil tilhørende min klient.

De nærmere omstændigheder ved sagen er som følger:

...

Da C ikke bekræfter, at bilen står til min klients disposition, agter jeg herefter at iværksætte retssag med henblik på at få fastslået min klients ejendomsret til bilen under henvisning til, at fuldmagten ikke er afgivet af hende, og der dermed foreligger en falsk underskrift.

Min klient har som følge heraf en sådan interesse i sikring af hendes krav på tilbagelevering, at der er grundlag for beslaglæggelse af bilen, der er i C's besiddelse.

Endvidere foretager jeg samtidig hermed anmeldelse af D for underslæb og dokumentfalsk.”

Den 15. oktober 2015 anlagde A sag ved Retten i Glostrup mod C bl.a. med påstand om, at C skal anerkende, at hun er rette ejer af bilen, og at C skal udlevere bilen til hende.

Ved Retten i Glostrups dom af 15. januar 2018 blev C dømt til at anerkende, at A er rette ejer af bilen, og C blev pålagt at udlevere bilen til hende inden 14 dage. Det fremgår af dommen, at indehaveren af C under sagen havde forklaret bl.a., at bilen var blevet omregistreret, men at den ikke var blevet videresolgt. Det fremgår endvidere af dommen, at D ved Retten på Frederiksbergs dom af 28. februar 2017 blev dømt for bl.a. underslæb og dokumentfalsk, idet han i retten havde erkendt, at han havde forfalsket As underskrift på fuldmagten og købsaftalen i forbindelse med handlen med C.

Ved dom af 1. februar 2019 stadfæstede Østre Landsret Retten i Glostrups dom, idet landsretten dog yderligere fandt, at C skulle anerkende, at selskabet er erstatningsansvarlig over for A.

C blev taget under konkursbehandling den 7. februar 2019.

Da A efter landsrettens dom af 1. februar 2019 forsøgte at få bilen udleveret fra C, konstaterede hun, at C i december 2016 havde overdraget bilen til B.

A indgav herefter den 26. februar 2019 rekvisition til Fogedretten i Glostrup med henblik på at blive indsat i besiddelse af bilen.

Ved kendelse af 15. marts 2019 nægtede fogedretten at fremme sagen med følgende begrundelse:

”Fundamentet i sagen er en dom af 15. januar 2018 afsagt af Retten i Glostrup, hvor C tilpligtes at anerkende A som rette ejer af bilen. Dommen blev til dels stadfæstet af Østre Landsret den 1. februar 2019 med den tilføjelse, at C skal anerkende at være erstatningsansvarlig over for A. C har imidlertid solgt bilen i december 2016.

Fogedretten finder på det foreliggende grundlag, at B har været i god tro om sælgers adgang til at sælge bilen, idet sælger fremstod som legitimeret hertil.

På den baggrund findes rekvirenten ikke at have sandsynliggjort eller godtgjort sit besiddelseskrav, jf. retsplejelovens § 596, jf. § 528.”

Ved kendelse af 30. april 2019 stadfæstede Østre Landsret fogedrettens afgørelse med følgende begrundelse:

”Det fremgår af sagen, at A siden senest den 8. oktober 2015 har været bekendt med, at den omhandlede bil blev overdraget til C, og at hun den 15. oktober 2015 anlagde retssag med henblik på udlevering af bilen. A, der må antages at have været bekendt med, at C handlede med biler, har som sagen er oplyst for fogedretten ikke godtgjort, om der er foretaget yderligere retsskridt, herunder indgivet anmodning om anvendelse af foreløbige retsmidler, med henblik på at hindre, at bilen blev videresolgt af C. Henset hertil samt til det af fogedretten anførte, tiltræder landsretten, at A ikke findes at have sandsynliggjort eller godtgjort sit besiddelseskrav.

Landsretten stadfæster derfor fogedrettens afgørelse.”

Anbringender

A har anført bl.a., at det ved Østre Landsrets dom af 1. februar 2019 blev fastslået, at hun kunne vindicere bilen mrk. BMW 325i aut Coupé, årg. 2006, stelnr. ..., reg.nr. ... fra C, idet

hun havde mistet rådigheden over bilen på grund af strafbare forhold (underslæb og dokumentfalsk) begået af hendes daværende kæreste.

Det klare udgangspunkt er herefter, at hun også kan vindicere bilen fra B, jf. bl.a. Danske Lov 6-17-5 og 5-8-12. Det er korrekt, at der gælder en snæver undtagelse til dette udgangspunkt, hvor den oprindelige ejer har handlet uforsigtigt eller udvist passivitet, men denne undtagelse finder ikke anvendelse i den foreliggende situation.

Det bestrides således, at hun skulle have udvist uforsigtighed ved ikke at have foretaget andre retsskridt med henblik på at hindre, at bilen blev videresolgt af C, end indgivelse af stævning den 15. oktober 2015 med påstand om, at C skulle udlevere bilen. Det er i øvrigt ikke korrekt, at hun ikke har foretaget andre retsskridt end indgivelse af stævning, idet hun allerede den 9. oktober 2015 indgav politianmeldelse og anmodede politiet om, at bilen blev beslaglagt med henblik på tilbagelevering til hende.

Hun har på ingen måde udstyret C med en legitimation. Derimod har landsretten ved dommen af 1. februar 2019 fastslået, at C har handlet erstatningspådragende over for hende. Det må herefter lægges til grund, at C burde have indset, at bilen blev overdraget i henhold til en falsk fuldmagt.

Når hun ikke har handlet uforsigtigt i forhold til C, kan B som senere aftaleerhverver ikke få medhold i et synspunkt om uforsigtighed.

Hun havde før landsrettens dom af 1. februar 2019 ingen viden om, at B havde erhvervet bilen, og selv hvis hun havde haft en sådan viden, er dette uden betydning for hendes adgang til at få bilen udleveret, idet hendes krav på tilbagelevering af bilen fra C først blev fastslået ved landsrettens dom.

Det forhold, at B i god tro har erhvervet bilen fra en forhandler, kan i lyset af sagens omstændigheder ikke tillægges afgørende betydning.

B har anført bl.a., at hun ved indgåelse af aftale med C om køb af bilen har ekstermineret As ret hertil. Det skal i den forbindelse tillægges betydning, at hun erhvervede bilen mere end et år

efter, at A blev bekendt med, at bilen og registreringsattesten var i C's besiddelse, og at C utvivlsomt var af den opfattelse, at bilen tilkom C. A undlod således at foretage relevante retsskridt for at sikre sine rettigheder over bilen i en situation, hvor hun burde have indset, at der var risiko for, at bilen ville blive videreoverdraget.

Hun havde ingen grund til at betvivle, at C var den retmæssige ejer af bilen. C havde således gennem flere år udført service på hendes biler, og hun havde tidligere købt en anden bil af C, uden at der var uregelmæssigheder i den forbindelse.

Det forhold, at C ved Østre Landsrets dom af 1. februar 2019 blev dømt til at udlevere bilen til A, har ingen betydning for, om hun har ekstingveret As ret til bilen. Det må i den forbindelse tillægges betydning, at C, der var bilforhandler, i almindelighed må anses for at være legitimeret til at sælge bilen, særligt idet C var i besiddelse af bilens registreringsattest. I en sådan situation påhviler det A at træffe de fornødne og tilstrækkelige foranstaltninger for at sikre sine rettigheder, jf. f.eks. Swane-dommen i UfR 1972.746 H. Dette har A imidlertid ikke gjort, idet hun derimod har udvist passivitet bl.a. ved ikke at sikre sig, at Cs adgang til at videreoverdrage bilen blev spærret i Det Centrale Register for Motorkøretøjer. A må ved disse undladelser anses for at have accepteret risikoen for, at bilen ville blive videreoverdraget af C. Det er udokumenteret, at politiet har nægtet at medvirke til beslaglæggelse af bilen.

Det må i øvrigt lægges til grund, at Østre Landsret ved dommen af 1. februar 2019 ikke har foretaget en reel prøvelse af, om A kunne vindicere bilen fra C, idet der er tale om en udebli-velsesdom, og idet C gik konkurs få dage efter dommens afsigelse.

Højesterets begrundelse og resultat

As daværende kæreste, der var fast bruger af hendes bil, solgte bilen den 6. oktober 2015 til C, der handlede med biler. Ved salget begik han underslæb og dokumentfalsk.

Umiddelbart efter, at A blev bekendt med salget, rettede hun via sin advokat den 8. oktober 2015 henvendelse til C. Hun oplyste, at det var hendes bil, og at den var blevet solgt uden hendes medvirken. Hun anmodede derfor om at få bilen udleveret.

Da C ikke udleverede bilen, indgav hun dagen efter politianmeldelse mod sin daværende kæreste og anmodede politiet om at beslaglægge bilen.

Endvidere anlagde hun den 15. oktober 2015 sag mod C bl.a. med påstand om, at bilen skulle udleveres til hende. Retssagen endte med, at Østre Landsret den 1. februar 2019 afsagde dom om, at C skulle anerkende, at A var rette ejer af bilen, og at den derfor skulle udleveres til hende.

Da A umiddelbart herefter forsøgte at få bilen udleveret fra C, viste det sig imidlertid, at C allerede i december 2016 havde solgt bilen til B. A indgav derfor den 26. februar 2019 rekvisition til fogedretten med henblik på at få bilen udleveret fra B. Der er enighed mellem parterne om, at B hverken vidste eller burde vide, at A var ejer af bilen, da B købte den af C.

Som nævnt er det i landsrettens dom af 1. februar 2019 i sagen mod C blevet fastslået, at A er rette ejer af bilen, og at C skal udlevere den til hende.

Spørgsmålet er, om A også kan hævde sin ejendomsret og ved en umiddelbar fogedforretning kræve bilen udleveret af B, som i god tro har købt bilen af C. Afgørende herfor er, om A har godtgjort eller sandsynliggjort sit besiddelseskrav til bilen, jf. retsplejelovens § 596, jf. § 528.

Det følger af Danske Lov 6-17-5, at den, der mister en genstand ved tyveri, kan vindicere genstanden fra en senere godtroende erhverver. Af Danske Lov 5-8-12 følger endvidere, at den, der har udlånt en genstand til en anden, uden at det var hensigten, at denne skulle blive ejer af genstanden, kan vindicere genstanden fra en senere godtroende erhverver.

Højesteret har ved Swane-dommene i UfR 1972.746 og UfR 1975.381, der begge angik tyveri, fastslået, at der gælder en vidtgående ret til vindikation, som kun kan fraviges i særlige tilfælde. Fravigelse må forudsætte, at den oprindelige ejer har udvist betydelig uforsigtighed eller urimelig passivitet, f.eks. ved ikke at have taget skridt til at forhindre en overdragelse, efter at ejeren er blevet bekendt med, at der er en nærliggende risiko herfor.

I den foreliggende sag har A ikke overladt bilen til C, men har mistet den ved underslæb og dokumentfalsk begået af hendes daværende kæreste. Hun har ikke udstyret C med legitimati-

on til at råde over bilen eller forholdt sig passiv, idet hun så hurtigt, som det var muligt, har foretaget rimelige og relevante retsskridt i form af politianmeldelse med anmodning om beslaglæggelse af bilen samt sagsanlæg mod C med henblik på at sikre sin ret til bilen. Under disse omstændigheder kan det forhold, at hun eventuelt kunne have foretaget yderligere retsskridt med henblik på at hindre, at bilen blev videresolgt, mens retssagen mod C verserede, ikke føre til, at hun har mistet retten til at vindicere bilen fra den senere godtroende erhverver, B.

Højesteret finder herefter, at A har godtgjort sit besiddelseskrav, hvorfor sagen fremmes, således at hun indsættes i besiddelse af bilen, jf. retsplejelovens § 596, jf. § 528.

Thi bestemmes:

Sagen fremmes ved fogedretten, således at A indsættes i besiddelse af bilen mrk. BMW 325i aut Coupé, årg. 2006, stelnr. ..., reg.nr. ...

I sagsomkostninger for fogedret, landsret og Højesteret skal B betale 15.000 kr. til A.

Sagsomkostningsbeløbet skal betales inden 14 dage efter denne højesteretskendelses afsigelse og forrentes efter rentelovens § 8 a.

Kærefgiften tilbagebetales.